Zbirka riješenih ispitnih zadataka

iz programiranja jezikom

C++

Autor: Marjan Sikora Ovo je reorganizirana i proširena zbirka zadataka. Rad na zbirci je još u tijeku, te nije do kraja provjerena i ispravljena. Molim studente koji uoče greške ili nelogičnosti da mi ih dojave na mail: sikora@fesb.hr

Marjan Sikora

U Splitu, 30.1.2015.

Ova zbirka sadrži riješene zadatke sa kolokvija i ispita kolegija Objektno orijentirano programiranje, koji se predaje na FESB-u, smjerovi 111, 112, 114, 910, 920, 940 i 120. U ovom kolegiju se uči programiranje u jeziku C++, tako da zbirka može poslužiti i svima drugima koji uče programirati tim jezikom.

Zbirka je podijeljena u dva dijela. U prvom dijelu su zadatci, a u drugom rješenja zadataka. Zadaci i rješenja zadataka sadrže one sa kolokvija, te one sa ispita. Redoslijed zadataka prati redoslijed kojim se oni pojavljuju na kolokvijima i ispitima, a slaže se i sa redoslijedom gradiva koje se uči na ovom kolegiju. Zbirka je predviđena kao popratno sredstvo uz skriptu prof. Ive Mateljana "C++", koja je udžbenik za ovaj kolegij.

Onima koji koriste ovu zbirku preporučam zadatke rješavati na računalu, te što više koristiti izvršenje koda liniju po liniju i praćenje varijabli. Ukoliko zadatak podrazumijeva izradu samo dijela koda, jedne funkcije ili klase, preporučam da se potrude i naprave cijeli kod, zajedno sa main funkcijom kako bi mogli u potpunosti ispitati i shvatiti rad koda. Takav kod neka studenti pokrenu u razvojnoj okolini, te po mogućnosti izvrše liniju po liniju, uz praćenje varijabli.

Zadaci u zbirci testirani su u razvojnoj okolini Microsoft Visual Studio 2013, ali su pisani u standardnom jeziku C++, pa ih možete pokrenuti i sa drugim razvojnim okolinama, odnosno kompajlerima. Ukoliko u zbirci naiđete na kakovu grešku, molim vas da na email sikora@fesb.hr pošaljete poruku sa opisom o čemu je riječ, kako bih to mogao ispraviti. Na taj način ćete pomoći budućim generacijama studenata.

Također zahvaljujem kolegama Anni Šušnjari, Filipu Maretiću, Lovri Šušnjari, Anti Radi i Josipu Vukoviću na pomoći prilikom izrade ove zbirke zadataka.

Marjan Sikora

U Splitu, 7.10.2014.

SADRŽAJ:

Zbirka riješenih ispitnih zadataka	
iz programiranja jezikom	
C++	
SADRŽAJ:	3
1. ZADACI	
1.1 Operatori, algoritamska struktura programa	
1.2 Prijenos argumenata u funkciju	
1.3 Stringovi	
1.4 Klase i objekti	12
1.5 Datoteke	
1.6 Rekurzija	25
1.7 Nasljeđivanje	
1.8 Generičko programiranje	
2. RJEŠENJA	

1. ZADACI

1.1 Algoritamska struktura programa i operatori

1) Koji tip imaju slijedeći izrazi:

```
char c; int i; float f;
a) c + 8.3
b) int(f) + c
c) 3 * f
d) float(i) * 5.1
```

2) Napišite koji ispis generira program:

```
#include <iostream>
int main() {
    int a = 2, b = 2;
    std::cout << "The value of c is: " << ( (a>b)? a:b );
    return 0;
}
```

3) Što će biti ispisano po izvršenju sljedećeg programa?

```
#include <iostream>
#define LI i
#define IMATE "Imam "
#define KUNU " dolara!\n"

int main() {
    int i = 100;
    std::cout << IMATE << LI << KUNU;
    return 0;
}</pre>
```

4) Napišite što će biti ispisano nakon izvršenja ovog programa:

```
#include <iostream>
using namespace std;
int y = 0;
int main() {
    if(y) {
        int y = 5;
        cout << "y = " << y << endl;
    } else {
        y++;
        cout << "y = " << y-- << endl;
    }
    cout << "y = " << y;
    return 0;
}</pre>
```

5) Napišite što će biti ispisano nakon izvršenja sljedećeg koda:

```
#include <iostream>
using namespace std;

int main() {
    int y = 0;

    cout << y++ << endl;
    if(y) {
        int y = 5;
        cout << y << endl;
    }

    cout << y << endl;
}

return 0;
}</pre>
```

6) Napišite koji ispis generira sljedeći program:

```
#include <iostream>
using namespace std;

int main() {
   int a = 3, b = 1, c;

while( c = (a-b) ) {
      cout << "Vrijednost od c iznosi: " << c << endl;
      b++;
   }

return 0;
}</pre>
```

7) Petlju:

```
for(i=0, k=0; i<10; k++) {
    c = k*i; i++;
}</pre>
```

zapišite pomoću ekvivalentne while petlje.

8) Zadana je while petlja kojom se računa suma niza od N brojeva:

```
int a[N];
int i = 0, sum = 0;
while(i < N) {
      sum += a[i];
      i++;
}</pre>
```

Napišite ekvivalentni program u kojem se umjesto while-petlje koristi for-petlja.

1.2 Prijenos argumenata u funkciju

9) Napišite koji ispis generira sljedeći program:

10) Napišite koji ispis daje sljedeći program:

11) Napišite koji ispis generira sljedeći program:

}

12) Napišite koji ispis generira sljedeći program:

```
#include <iostream>
using namespace std;
int funcA(int x) {
     x += 7;
     return x;
}
void funcB(int& y) {
     y = 42;
}
void funcC(int z, int& w) {
      z = 0;
      w = 0;
}
int main() {
     int r = 13, s = 11;
     cout << r + s << " r + s" << endl;
     r = funcA(s);
      cout << r << " " << s << endl;
      funcB(s);
      cout << r << " " << s << endl;
      funcC(r, s);
      cout << r << " " << s << endl;
     return 0;
}
```

13) Napišite funkciju:

```
double PovrsinaZidova(double x, double z, double z)
```

kojoj su argumenti x, y i z dimenzije pravokutne sobe. Funkcija kao rezultat daje ukupnu površinu svih zidova.

Također napišite preopterećenu funkciju istog imena, koja površinu zidova neće vraćati sa return, već prijenosom argumenta po reference.

Napišite main funkciju sa primjerom poziva obje funkcije.

14) Napišite funkciju imena KvadratKub, koja računa kvadrat i kub broja. Prototip funkcije neka je:

```
void KvadratKub( double x, double& rKvadrat, double& rKub );
```

Funkcija prima broj koji treba potencirati putem varijable x, a kvadrat i kub vraća putem dvije reference rkvadrat i rkub. Napišite i glavni program u kojem ćete pomoću ove funkcije izračunati kvadrat i kub broja 3.0

15) Napišite funkciju:

```
void RadijaniUStupnjeve(double& kut)
```

Funkcija prima jedan argument: referencu varijable kut, koja sadrži vrijednost kuta u radijanima, a nakon završetka funkcije sadrži vrijednost kuta u stupnjevima. U glavnom programu sa tipkovnice učitajte jedan kut u radijanima, te pomoću funkcije ispišite njegovu vrijednost u stupnjevima.

16) Napišite funkciju Formiraj Pismo čiji je prototip:

```
void FormirajPismo(string ime, string magazin, int godina, int mjesec,
string& pismo);

// POST: formirano pismo se vraća pomoću stringa pismo
// Argumenti: ime - ime korisnika kojem se šalje pismo
// magazin - ime časopisa kojem prestaje pretplata
godina - u kojoj prestaje preplata
// mjesec - u kojem prestaje preplata
```

Primjerice, nakon poziva funkcije s argumentima:

```
FormirajPismo("Jure", "Nacional", 2003, 6, p):
```

u varijabli p treba biti pohranjen slijedeći tekst:

```
Dragi Jure, upozoravamo Vas da vasa preplata na magazin Nacional prestaje vrijediti u mjesecu: Lipanj, 2003. Molimo, obnovite preplatu!
```

17) Napišite funkciju:

```
void PovecajSmanjiZaDelta(int delta, int& x, int& y)
```

Koja prima tri argumenta: delta je cjelobrojna vrijednost za koju se povećava vrijednost varijable x i istovremeno smanjuje vrijednost varijable y.

18) Napišite što će biti ispisano nakon izvršenja sljedećeg koda koji koristi funkciju Povecaj Smanji ZaDelta iz prethodnog zadatka:

19) Zadana je funkcija OpsegKruga:

```
void OpsegKruga(float r, float* 0) {
    *0 = 2*r*3.14;
}
```

Preradite funkciju tako da umjesto putem pokazivača argument o prebacuje putem reference.

20) Napišite funkciju prototipa:

```
abc(int& a, int& b)
```

Tu funkciju koristite na način kako je opisano u funkciji main (). Kod koji vrši funkcija abc () mora rezultirati prikazanim ispisom.

Ispis nakon izvršenja mora biti:

```
a = 50 b = 12
a = 200 b = 36
```

21) Napišite dvije verzije funkcije:

```
double StrToDouble(char* s);
double StrToDouble(string s);
```

pomoću kojeg se iz stringa s, koji sadrži niz numeričkih znakova, dobije ekvivalentna numerička realna vrijednost. Prvi oblik funkcije kao parametar prima pokazivač na niz znakova (ASCIIZ), a drugi oblik prima objekt tipa standardne klase string.

22) Napišite funkciju:

```
string DoubleToString(double num);
```

pomoću kojeg se iz broja num dobije formatirani string.

23) Napišite funkciju ReverseString():

```
string ReverseString(string &Str);
```

Funkcija vraća string u kojem su znakovi u obrnutom redoslijedu u odnosu na ulazni string

24) Napišite funkciju za ispis rimskih brojeva kojoj je specifikacija:

```
string RimskiBroj(int n)

// PRE: argument funkcije je cijeli broj n: 0 <= n <= 10

// POST: vraća string koji sadrži rimski zapis broja n</pre>
```

primjerice cout << RimskiBroj (7) << endl; dat će ispis VII. Napišite program u kojem se testira ova funkcija.

25) Napišite funkciju PromptRange kojoj je prototip:

```
int PromptRange(string poruka, int low, int high)
// pre: low <= high
// post: dobavlja vrijednost iz intervala [low.. high]</pre>
```

Funkcija prvo ispisuje poruku, a zatim korisnik unosi vrijednost. Ako je ta vrijednost iz intervala [low.. high] funkcija završava i vraća unesenu vrijednost. Ako ta vrijednost nije iz intervala [low.. high] ponovo se ispisuje poruka i čeka unos. Ako se primjerice funkcija pozove sa sljedećim argumentima:

```
int dan = PromptRange("Unesi broj dana u mjesecu", 1, 31);
cout << "Unesena vrijednost je:" << dan << endl;</pre>
```

treba se dobiti sljedeća interakcija s korisnikom:

```
Unesi broj dana u mjesecu (vrijednost izmedju 1 i 31): 44
Unesi broj dana u mjesecu (vrijednost izmedju 1 i 31): 4
Unesena vrijednost je: 4
```

26) Napišite funkciju kojoj je specifikacija:

```
string ZamijeniSlova(const string str)
/* Argument str je tipa klase string.
Funkcija vraća string koji je jednak ulaznom argumentu,
    ali se mala slova pretvaraju u velika slova i obrnuto. */
```

Primjerice, nakon programskog odsječka:

```
#include <string>
...
String s = "Hello World!";
cout << ZamijeniSlova(s);</pre>
```

treba biti ispisano: hello world!

27) Napišite funkciju StringSpace, kojoj je argument objekt tipa string, a vraća broj razmaka u njemu. Prototip funkcije je:

```
int StringSpace(string x);
```

1.3 Stringovi

- 28) Napišite program u kojem:
 - a) korisnik unosi niz znakova u objekt tipa string
 - b) određuje da li u unesenom stringu postoji string "kraj"
 - c) ako postoji, program se prekida, a ako ne postoji ispisuje se uneseni string i ponavlja korak a)
- **29**) Napišite funkciju kojoj je specifikacija:

```
string ZamijeniRazmakePodvlakom(const string str)
/* Argument str je tipa klase string.
* Funkcija vraća string koji je jednak ulaznom argumentu ali se
* umjesto jednog ili više uzastopnih znaka razmaka zapisuje znak
* podvlake. */
```

Primjerice, nakon programskog odsječka:

```
#include <string>
...
string s = " Hello World .";
cout << ZamijeniRazmakePodvlakom(s);</pre>
```

treba biti ispisano:

```
_Hello_World_.
```

30) Napišite koji ispis na ekranu nastaje nakon izvršenja segmenta programa:

```
string word;
word = "predmet";
int num = 3;

cout << "1) " << num / 2 << "+" << num % 2 << endl;
cout << "2) " << 9 << "9" << 6 + num << endl;
cout << "3) " << word.substr(word.find("re"),3) << "ov" << endl;</pre>
```

31) Napišite kakav će biti ispis slijedećeg dijela koda:

```
#define PRVI "pljesak"
...
string word = "Prvi pljesak!";
cout << 31 % 4 * 2 << endl;
cout << word.substr( word.find( "Prvi" ), word.length()/2 ) << endl;</pre>
```

32) Napišite koji ispis na ekranu nastaje nakon izvršenja segmenta programa:

```
string word;
word = "omiljeni predmet";
int num = 11;

cout << num/3 << "+" << num % 7 << endl;
cout << 11 << "111" << '1' << '1' << endl;
cout << word.substr(word.find("pr"),4) << "ivo" << endl;</pre>
```

33) Napišite koji ispis na ekranu nastaje nakon izvršenja segmenta programa:

34) Napišite tri verzije funkcije ToString:

```
string ToString(int x);
string ToString(double x);
string ToString(bool b);
```

Funkcija vraća string koji predstavlja literarni zapis cjelobrojne vrijednosti, realne vrijednosti i logičke vrijednosti.

35) Napišite funkciju koja decimalni broj pretvara u string po hrvatskom standardu. Takav string mora imati decimalni zarez umjesto decimalne točke. Specifikacija funkcije je:

```
string HrvBroj(float x)
// PRE: argument funkcije je decimalni broj n
// POST: vraća string koji sadrži znamenke broja n i decimalni zarez
// (decimalnu točku pretvori u zarez)
primjerice cout << HrvBroj(7.8) << endl; dat će ispis 7,9</pre>
```

1.4 Klase i objekti

36) Napišite klasu imena Registracija, koja predstavlja registraciju automobila u BiH. Klasa neka ima dvije javne varijable tipa int, imena reg1 i reg2, koje sadrže dva troznamenkasta broja koji čine registraciju.

```
Npr: ako je reg1=143, a reg2=186, onda je registracija "143-186".
```

Klasa neka ima default konstruktor koji i reg1 i reg2 postavlja na vrijednost 100. U glavnom programu deklarirajte objekt imena r klase Registracija, čija vrijednost neka bude "534-234". Ispišite registraciju pohranjenu u objektu r, ispravno formatiranu.

- **37**) Promijenite klasu Registracija tako da reg1 i reg2 budu privatne varijable. Napravite dvije funkcije:
 - funkciju Postavi koja postavlja vrijednost registracije. Prototip neka je: void Postavi(int temp1, int temp2);
 - Funkcija Postavi neka članske varijable reg1 i reg2 postavi na vrijednosti temp1 i temp2, ukoliko su temp1 i temp2 pozitivni troznamenkasti brojevi. Inače neka ne mijenja reg1 i reg2.
 - funkciju Ispisi koja neka ispisuje registraciju na ekran (formatirano, sa povlakom između reg1 i reg2). Prototip neka je:

 void Ispisi();

Promijenite glavnu funkciju iz prošlog zadatka, u skladu s promjenama javnosti varijabli i novim funkcijama.

- 38) Napisati specifikaciju i implementaciju klase kocka (deklarirati i definirati klasu koja opisuje kocku). Svi podatkovni članovi klase trebaju biti deklarirani kao javni članovi (private). Objekti klase kocka trebaju imati integriranu funkcionalnost proračuna volumena i oplošja kocke (funkcijske članove za proračun volumena i oplošja kocke).
- 39) Implementirajte klasu koja predstavlja adresu, prema sljedećoj specifikaciji:

```
konstruktor:
    inicira podatke o adresi: ulica, grad, broj, drzava
pristupnici:
    get_ulica    vraća string koji sadrži podatak o ulici
    get_grad    vraća string koji sadrži podatak o gradu
    get_broj    vraća cijeli broj koji sadrži postanski broj
    get_drzava    vraća string koji sadrži podatak o državi
mutatori:
    set_ulica    postavlja string koji sadrži podatak o ulici
    set_grad    postavlja string koji sadrži podatak o gradu
    set_broj    postavlja cijeli broj koji sadrži postanski broj
    set_drzava    postavlja string koji sadrži podatak o državi
ispis:
    Definirajte operator >> za čitanje adrese s ulaznog toka
```

40) Deklarirana je klasa Razlomak, kojom se definira objekt razlomka određen cjelobrojnim brojnikom i nazivnikom:

```
// mutatori
    void Brojnik(int br); /*definiraj*/
    void Nazivnik(int naz) { m_nazivnik = naz; }
};

// operacije s razlomcima

Razlomak operator* (const Razlomak& r, const Razlomak& s) {
    int a = r.Brojnik();
    int b = r.Nazivnik();
    int c = s.Brojnik();
    int d = s.Nazivnik();
    return Razlomak(a*c, b*d);
}

Razlomak operator + (const Razlomak& r, const Razlomak& s);
Razlomak operator - (const Razlomak& r, const Razlomak& s);
```

Koristeći ovu deklaraciju klase Razlomak,

- a) Definiraj funkcije Brojnik, kojima se postavlja i dobavlja vrijednost brojnika.
- b) Definiraj operator+ i operator- za klasu Razlomak.
- c) Napišite program u kojem su definirani razlomci:

```
Razlomak r1(3,4); Razlomak r2(7,3);
Razlomak zbroj, razlika;
```

a program računa i ispisuje zbroj i razliku razlomaka r1 i r2. Operacije zbrajanja i oduzimanja treba izvršiti pomoću prethodno definiranih operatora + i -.

41) Za klasu Razlomak iz prethodnog zadatka definiraj operatore za ispis i unos razlomka u obliku a/b:

```
ostream& operator << (ostream& out, const Razlomak& s);
istream& operator >> (istream& in, Razlomak& r);

tako da se programom:

int main() {
    Razlomak r, s;

    cout << "Unesi razlomak u obliku a/b: " << flush;
    cin >> r;
    cout << "Unesi razlomak u obliku a/b: " << flush;</pre>
```

Razlomak suma = r + s;
Razlomak produkt = r * s;

cout << r << " + " << s << " = " << suma << endl;
cout << r << " * " << s << " = " << produkt << endl;</pre>

return 0;

cin >> s;

dobije ispis:

```
Unesi razlomak u obliku a/b: 3/4
Unesi razlomak u obliku a/b: 7/3
3/4 + 7/3 = 37/12
3/4 * 7/3 = 21/12
```

42) Zadana je klasa Student:

Napišite implementaciju slijedećih operatora:

```
ostream& operator << (ostream &out, const Student& s)
{...}
Student& operator = (const Student& d)
{...}</pre>
```

43) Deklarirana je klasa Pravokutnik

```
class Pravokutnik {

public:
    Pravokutnik ();
    Pravokutnik& operator= (const Pravokutnik& p);

int GetSirina();
int GetVisina();

public:
    int x1, y1, x2 , y2;
};

x2

y2

x1
```

Koristeći ovu deklaraciju:

- a) napišite konstruktor, kojim se ujedno inicijaliziraju članovi: x1=y1=0 i x2=y2=1.
- b) definiraj operator= za klasu Pravokutnik.
- c) definiraj funkcije GetSirina() i GetVisina(), koje vraćaju širinu i visinu pravokutnika.
- **44)** Napišite implementaciju operatora >> klasu Pravokutnik iz prethodnog zadatka, prema sljedećoj deklaraciji:

```
istream& operator >> (istream& s, Pravokutnik& c1);
```

Operator >> unosi koordinate pravokutnika x1, y1, x2 i y2 u objekt klase Pravokutnik.

45) Deklarirana je klasa PointR kojom se bilježi položaj točke u cilindričnom koordinatnom sustavu (pomoću udaljenosti od ishodišta m r i kuta m fi – u radijanima):

```
class PointR {
    public:
        PointR();
        void SetXYPosition(float x, float y);
        void GetXYPosition(float& x, float& y);
        float GetAngle() const {return m_fi;}
        float GetRadius() const {return m_r;}
    private:
        float m_r;
        float m_fi;
};
```

Koristeći ovu deklaraciju

- a) Definirajte konstruktor, kojim se ujedno inicijalizira članove m_r (radijus) i m_fi (kut) na vrijednost 0.
- b) Definiraj kopirni konstruktor

Definiraj funkcije set xy Position i Get xy Position, kojima se postavlja i dobavlja pozicija točke u Kartezijusovom koordinatnom sustavu iz varijabli x i y.

46) Deklarirana je klasa PointR kojom se bilježi položaj točke u cilindričnom koordinatnom sustavu (pomoću udaljenosti od ishodišta m r i kuta m fi – u radijanima):

- a) Definirajte operator = za klasu PointR.
- b) Definirajte operator << za klasu ostream i objekt klase PointR. Njegovo je djelovanje da se ispiše udaljenost od ishodišta i kut u stupnjevima, a deklaracija funkcije je:

```
ostream& operator << (ostream& out, const PointR& p);</pre>
```

47) Zadana je klasa Cucenik:

Napišite:

- konstruktor, koji ime postavlja na prazan string, a ocjenu na 0
- implementaciju operatora >> koji sa toka in čita najprije string m_ime, a potom cijeli broj m ocjena:

```
istream% operator >> (istream% in, CUcenik% u) \{\ldots\}
```

48) Zadana je klasa Complex, pomoću koje se manipulira kompleksnim brojem;

```
class Complex {
public:

    double real;
    double imag;
    Complex(): real(0), imag(0) {};
    Complex(const Complex&);

    double Mag() const;
    double Phase() const;
};
```

Definirajte kopirni konstruktor klase, koji služi za deklariranje kompleksnog broja pomoću postojećeg objekta tipa Complex:

```
Complex a;
Complex b(a);
```

Definirajte funkcije:

- **49)** Koristeći deklaraciju klase Complex iz prethodnog zadatka:
 - a) Definirajte operator = za klasu Complex.
 - b) Definirajte operator << za klasu ostream i objekt klase Complex.

```
ostream& operator << (ostream& out, const Complex& x);</pre>
```

Njegovo je djelovanje da se ispiše kompleksni broj u obliku:

```
(realni dio) ± j (imaginarni dio)
```

50) Zadana je klasa:

```
class Prekidac {
    bool m_iskljucen;
public:
    Prekidac();
    void Ukljuci();
    void Iskljuci();
    bool Ukljucen();
};
```

- a) Definirajte konstruktor klase, kojim se stanje m_iskljucen prekidača postavlja u true.
- b) Definirajte funkcije:

```
    void Ukljuci(); - postavlja prekidač u stanje da nije isključen
    void Iskljuci(); - postavlja prekidač u stanje da je isključen
    bool Ukljucen(); - vraća true ako je prekidač uključen, inače vraća false
```

- 51) Koristeći deklaraciju klase Prekidac iz prethodnog zadatka:
 - a) Definiraj operator== za klasu Prekidac.
 - b) Definiraj kopirni konstruktor klase Prekidac
 - c) Definirajte operator << za klasu ostream i objekt klase Prekidac. Njegovo je djelovanje da se ispiše ukljucen ili iskljucen ovisno o tome dali je prekidač uključen ili isključen.

```
ostream& operator << (ostream& out, const Prekidac& s);</pre>
```

52) Napišite klasu Loto na način da se niz brojeva alocira dinamički. Alokaciju izvršite u konstruktoru. Definirajte i pripadni destruktor klase, u kojem se oslobađa alocirana memorija. Koristite slijedeću shemu klase:

53) Napišite definiciju za operator << kojim se ispisuje sadržaj objekta klase Loto u obliku liste 6 brojeva odvojenih zarezom, a kraju se u zagradama ispisuje rezervni broj. Primjer ispisa:

```
22, 37, 2, 3, 6, 12 (4)
```

Deklaracija operatora je:

```
ostream& operator << (ostream& s, const Loto& L)</pre>
```

Primijetite da su članske funkcije klase Loto privatne.

54) Deklarirana je klasa SimpleCircle:

```
class SimpleCircle {
    public:
        SimpleCircle();
        void SetRadius(int);
        int GetRadius();

    private:
        int m_radius;
};
```

Koristeći ovu deklaraciju:

- a) napišite konstruktor, kojim se ujedno inicijalizira član m_radius na vrijednost 5
- b) Definiraj operator= za klasu SimpleCircle
- c) Definiraj kopirni konstruktor klase SimpleCircle
- d) Definiraj funkcije SetRadius i GetRadius kojima se postavlja i dobavlja vrijednost članske varijable m radius
- 55) Deklarirana je klasa Point2D kojom se opisuje položaj točke u 2D prostoru (x,y):

```
class Point2D {
   public:
        Point2D();
        void SetX(double x);
        void SetY(double y);
        double GetX();
        double GetY();
   protected:
        double m_x, m_y;
};
```

Koristeći ovu deklaraciju:

- a) napišite konstruktor, kojim se ujedno inicijalizira položaj točke u x=0 i y=0
- b) Definiraj funkcije Set() i Get()
- c) Definiraj kopirni konstruktor klase Point2D

56) Koristeći klasu Point2D i pravila nasljeđivanja definirajte klasu Point3D, pomoću koje se opisuje položaj točke u trodimenzionalnom prostoru (x,y,z).

Definirajte:

- a) potrebne varijable (osim onih koje se nasljeđuju)
- b) potrebne public metode kojima se mijenja i očitava položaj točke.
- c) člansku funkciju Distance(), koja vraća udaljenost točke od ishodišta.
- d) kopirni konstruktor klase Point 3D
- 57) Deklarirana je klasa Circle, kojom se bilježi radijus kružnice:

Koristeći ovu deklaraciju:

- a) Napišite implementaciju operatora ++ za klasu Circle
- b) Napišite implementaciju operatora ==
- **58)** Napišite implementaciju operatora >> i << za klasu Circle, prema sljedećoj deklaraciji:

```
ostream & operator << (ostream& s, const Circle& c1);
istream & operator >> (istream& s, Circle& c1);
```

Ispisuje se (ili unosi) radijus kruga.

59) Deklarirana je klasa HorLine kojom se bilježi obojana horizontalna linija:

```
class HorLine {
  public:
    HorLine() : m_HorLine (0), m_color (0){}

  void SetHorLine (double d);
  double GetHorLine();
  void SetColor (COLORREF c);
  COLORREF GetColor();

HorLine& operator++();  // prefiks
  HorLine operator++(int unused); // postfiks
```

Koristeći ovu deklaraciju:

- a) Napišite implementaciju za prefiks i postfiks operator++ za klasu HorLine (uvećava duljinu linije za 1.0).
- b) Napišite implementaciju za operator =

60) Napravite slijedeće:

- a) Za klasu HorLine $\,iz\,$ prethodnog zadatka napišite funkcije SetColor $\,i\,$ GetColor, te SetHorLine $\,i\,$ GetHorLine
- b) Napišite klasu PosHorLine, koja predstavlja pozicioniranu horizontalnu liniju. Za definiciju kase koristite nasljeđivanje od klase HorLine.
 - Klasa PosHorLine neka ima definiranu poziciju i to kao dvije privatne varijable m_x i m y, tipa double
- c) Nadopunite konstruktor naslijeđene klase tako da postavlja obje koordinate na nulu.

61) Zadana je klasa Tocka:

```
class Tocka {
    protected:
        int m_x;
        int m_y;
    public:
        Tocka();
        int GetX() const {return m_x;}
        int GetY() const {return m_y;}
        void SetX(int x) {m_x = x;}
        void SetY(int x) {m_y = y;}
};
```

a) Definirajte operator==

```
bool operator== (const Tocka& a, const Tocka& b);
```

b) Definirajte operator<<

```
ostream& operator<< (ostream& out, const Tocka& t);</pre>
```

1.5 Dinamička alokacija memorije

62) Klasa Registracija zadana je na slijedeći način:

```
class Registracija {
  private:
        int reg1;
      int reg2;
public:
      Registracija();
```

```
void Postavi(int temp1, int temp2);
void Ispisi();
};
```

Napišite program kojim se radi sljedeće:

- a) dinamički alocira niz od deset objekata klase Registracija
- b) postavlja prvu registraciju na vrijednost 123-456
- c) ispisuje prvu registraciju
- b) dealocira niz

1.6 Datoteke

- **63**) Napišite program kojim se iz tekstualne datoteke imena "data.txt" očitavaju znakovi po sistemu "znak po znak". Program neka na ekranu ispisuje samo one znakove kojima započinje svaki redak teksta .
- **64)** U memoriji su podaci spremljeni u nizu deklariranom s:

```
float A[1000];
```

Napišite programski odsječak u kojem prvo otvara binarna datoteka imena "brojevi.bin", zatim se podaci iz niza A[] spremaju u tu datoteku u binarnom obliku i na kraju se zatvara datoteka. Koristite klasu ofstream.

65) U memoriji su podaci spremljeni u nizu objekata klase Pravokutnik deklariranom s:

```
Pravokutnik Pr[1000];
```

Napišite programski odsječak u kojem prvo otvara binarna datoteka imena "pr.bin", zatim se podaci iz niza Pr[] spremaju u tu datoteku u binarnom obliku i na kraju se zatvara datoteka. Koristite klasu ofstream.

66) U memoriji su objekti klase Complex iz jednog od prethodnih zadataka spremljeni u nizu deklariranom s:

```
Complex A[1000];
```

Napišite programski odsječak u kojem se:

- a) otvara tekstualna datoteka imena "kbrojevi.txt"
- b) zatim se podaci iz niza A[] spremaju u tu datoteku, tako da u svakoj liniji teksta budu dva broja prvi predstavlja realni, a drugi predstavlja imaginarni dio kompleksnog broja
- c) na kraju se zatvara datoteka

- 67) Otvorite datoteku imena "test.dat". Očitajte prva 3 znaka iz te datoteke. Ako ti znakovi su redom: 'a', 'b' i 'x', ispišite poruku da je prepoznat tip datoteke, inače ispišite da je to nepoznati tip datoteke. Na kraju zatvorite datoteku.
- **68)** Napišite program kojim se analizira sadržaj neke tekstualne datoteke. Program izvještava:
 - a) koliko je znakova
 - b) koliko je riječi
 - c) koliko je redaka teksta

zapisano u toj datoteci.

69) Napisati program koji sa tipkovnice čita 20 imena u niz varijabli tipa string. Program potom imena zapisuje u tekstualnu datoteku imena "20 imena.txt.". Imena se u datoteku zapisuju na način da se svakoj liniji nalazi uneseno ime, zatim razmak pa broj slova koje sadrži uneseno ime.

Primjer:

korisnikov unos sadržaj datoteke
Branimir Branimir 8
Ivan Ivan 4
Goran Goran 5

70) Podaci o studentima su zapisani u datoteci "student.txt" u obliku teksta koji sadrži podatke o matičnom broju, imenu i prezimenu studenta, primjerice:

```
110497339001 Ivo Banac
120397347001 Jure Topic
030497431001 Miljenko Vukas
011297432001 Ivan Tadin
```

Podatke za pojedinog studenta možemo prikazati klasom Student:

Napišite funkciju CitajStudDatoteku kojom se učitavaju podaci o studentima iz toka input u strukturu koja je vektor objekata tipa Student. Prototip funkcije CitajStudDatoteku je:

```
void CitajStudDatoteku (ifstream& input, vector<Student>& spisak)
// PRED: datoteka otvorena za čitanje pomoću toka input
// POST: pročitani svi podaci u vektor spisak
```

Pazi: iz svake linije datoteke treba učitati tri stringa.

71) Napišite program imena ncopy. c kojim se sadržaj jedne tekstualne datoteke kopira u drugu datoteku, ali tako da se ispred svake linije zapiše redni broj linije. Ime izvorne i odredišne datoteke zadaje korisnik u komandnoj liniji.

Primjerice: Ako korisnik otkuca na komandnoj liniji:

```
ncopy datl.txt dat2.txt
```

tada treba formirati datoteku dat2.txt koja će imati sadržaj od dat1.txt s označenim rednim brojem linije teksta.

72) Napišite program kojim se sadržaj jedne .cpp datoteke kopira u drugu datoteku .cpp datoteku, ali tako da se odstrane sve prazne linije i linije koje započinju znakom komentara // ispred kojeg može biti proizvoljan broj bijelih mjesta.

Primjerice, ako je u izvorna datoteka ima sadržaj:

```
if(p) node.next = p;
    // komentar

if(q) node.next = q;
```

tada u odredišnoj datoteci mora biti ispisano:

```
if(p)node.next = p;
if(q)node.next = q;
```

73) Napišite program kojim se s komandne linije dobavlja ime tekstualne datoteke. Očitavajte sve znakove iz te datoteke, te ih na ekranu ih ispišite bez razmaka i tako da u jednoj liniji ne bude više od 40 znakova. Na kraju zatvorite datoteku.

```
int main(int argc, char** argv) // returns 1 on error
```

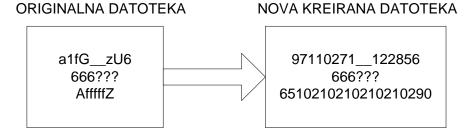
74) Deklarirana je klasa PointR kojom se bilježi položaj točke u cilindričnom koordinatnom sustavu (pomoću udaljenosti od ishodišta m r i kuta m fi – u radijanima):

```
class PointR {
    public:
        PointR();
        void SetXYPosition(float x, float y);
        void GetXYPosition(float& x, float& y);
        float GetAngle() const {return m_fi;}
        float GetRadius() const {return m_r;}
    private:
        float m_r;
        float m_fi;
};
```

U tekstualnoj datoteci imena "tocke.txt" su upisane koordinate točaka u Kartezijevom koordinatnom sustavu – u svakom retku koordinata x i koordinata y razdvojene znakom razmaka. Napišite program kojim se iz te datoteke učitavaju koordinate u objekt tipa PointR i na ekranu se ispisuje za svaku točku udaljenost od ishodišta i kut u stupnjevima.

- **75**) Napisati program kojim se sadržaj postojeće tekstualne datoteke kopira u novu tekstualnu datoteku na slijedeći način:
 - sva slova (a-z i A-Z) iz postojeće datoteke se trebaju u novoj datoteci zapisati svojom ASCII vrijednosti
 - svi ostali znakovi se ne mijenjaju

Primjer:

1.7 Rekurzija

76) Napišite funkciju slijedećeg prototipa, kojim se rekurzivno generiraju binomni koeficijenti Pascalovog trokuta:

```
int P(int n , int k);
```

Binomni koeficijenti su definirani rekurzivno:

```
P(n, 0) = 1 i P(n, n) = 1 , za n >= 0

P(n, k) = P(n - 1, k) + P(n - 1, k - 1) , za n > k > 0
```

Dolje je prikazan manji dio Pascalovog trokuta. Svaki element trokuta je izračunat zbrajanjem dva elementa iznad njega.

```
1
      1
         2
      3
           3
         6
1
    4
                    1
 5
     10 10
                 5
                      1
         20
              15
    15
```

1.8 Nasljeđivanje

77) Deklarirana je klasa Circle, kojom se bilježi radijus kružnice:

```
class Circle {
   public:
        Circle() : m_radius(0) {}
        void SetRadius(int r) {m_radius = r;};
        int GetRadius() {return m_radius;};

   protected:
        int m_radius;
};
```

Napišite klasu ColoredCircle koja pored radijusa kružnice sadrži podatak o boji kružnice m_color tipa int. U definiranju klase ColoredCircle obvezno koristite mehanizam nasljeđivanja, tako da klasa ColoredCircle nasljeđuje klasu Circle. Za klasu ColoredCircle definirajte operator =.

78) Deklarirana je klasa PozicioniraniString:

```
class PozicioniraniString {
    public:
        PozicioniraniString() : m_tekst(""),m_x(1),m_y(1) {}

        void SetTekst(string&);
        string& GetTekst();
        void SetX(int);
        int GetX();
        void SetY(int);
        int GetY();

    private:
        int m_x, m_y;
        string m_tekst;
};
```

koja sadrži jedan string i njegove koordinate na ekranu, te klasa Tocka:

```
class Tocka {
    protected:
        int m_x;
        int m_y;
    public:
        Tocka();
        int GetX() const {return m_x;}
        int GetY() const {return m_y;}
        void SetX(int x) {m_x = x;}
        void SetY(int x) {m_y = y;}
};
```

Koristeći definiciju klase Tocka, definirajte klasu PozicioniraniString koristeći mehanizam nasljeđivanja od klase Tocka.

};

Definirajte sve članske funkcije klase i potrebne podatke.

79) Deklarirane su klase Tocka i Krug:

```
class Tocka
                                         class Krug
     int m_x, m_y;
                                              int m_radius, m_x, m_y;
public:
                                         public:
     Tocka() { m_x= 0; m_y=0;};
                                              Krug ();
                                              void SetRadius(int);
     void SetX(int);
     int GetX();
                                              int GetRadius();
     void SetY(int);
                                              void SetX(int);
     int GetY();
                                              int GetX();
                                              void SetY(int);
};
                                              int GetY();
                                         };
```

Definirajte klasu Krug1 koristeći mehanizam nasljeđivanja od klase Tocka, ali tako da na ima istu funkcionalnost kao klasa Krug.

80) Deklarirane su klase Pravokutnik i Tocka:

```
class Pravokutnik {
      public:
            Pravokutnik ();
                                                             m_visina
            void SetSirina(int);
                                                 m sirina
                                      m_y
            int GetSirina();
            void SetVisina(int);
            int GetVisina();
            int Povrsina();
            void SetX(int x) \{m \ x = x;\};
            void SetY(int y) \{m_y = y;\};
            int GetX() {return m_x; };
            int GetY() {return m y; };
      private:
            int m sirina;
            int m_visina;
            int m x, m y;
};
class Tocka {
      public:
            Tocka (int x = 0, int y = 0): m x(x), m y(y) {};
            void SetX(int x) { m \times x = x; };
            void SetY(int y) { m_y = y; };
```

```
int GetX() { return m_x; };
int GetY() { return m_y; };
protected:
    int m_x, m_y;
};
```

- a) Napišite klasu Pravokutnik tako da ona za opisivanje položaja pravokutnika koristi klasu Tocka (Promišljaj: Pravokutnik "has a" Tocka).
- b) Napišite klasu Pravokutnik tako da ona za opisivanje položaja pravokutnika nasljeđuje klasu Tocka (Promišljaj: Pravokutnik "is a" Tocka).
- **81)** Deklarirana je klasa Point2D kojom se opisuje položaj točke u 2D prostoru (x,y):

```
class Point2D {
   public:
      Point2D();
      void SetX(double x);
      void SetY(double y);
      double GetX();
      double GetY();
   protected:
      double m_x, m_y;
};
```

Koristeći klasu i pravila nasljeđivanja definirajte klasu Point3D, pomoću koje se opisuje položaj točke u trodimenzionalnom prostoru (x,y,z).

Definirajte:

- a) potrebne varijable (osim onih koje se nasljeđuju)
- b) potrebne public metode kojima se mijenja i očitava položaj točke.
- c) konstruktor, kojim se ujedno inicijalizira položaj točke u x=0 i y=0, z=0.
- d) operator ==
- e) operator >>

82) Zadane su klase Cucenik i CKolokvij:

Koristeći nasljeđivanje klase Cucenik, definirana je klasa Cstudent, kojom se pored ocjene studenta bilježi i rezultat na tri kolokvija.

- a) Napišite konstruktor koji neka ime postavlja na prazan string, a konačnu ocjenu studenta i sve ocjene kolokvija postavlja na nulu
- b) Definirajte operator <<:</pre>

```
ostream& operator << (ostream& out, const CStudent& s) \{\ldots\}
```

Kojim se redom ispisuje:

- ime
- sve ocjene na kolokvijima
- konačna ocjena

1.9 Generičko programiranje

83) Napišite generički oblik klase Circle (tako da tip radijusa može biti bilo koji numerički tip):

```
template <class T> class Circle {...};
```

- 84) Standardna klasa vector<T> služi kao spremnik za objekte tipa T.
 - a) Napišite funkciju slijedećeg prototipa:

```
template <class T> int PronadjiElement(const vector<T> V, T x)
```

kojom se u spremniku v traži element x. Funkcija neka vraća indeks na kojem je pronađen element x, ili -1 ako nije pronađen.

b) Napišite funkciju slijedećeg prototipa:

```
template <class T> vector<T> SortirajVektor (const vector<T> V)
```

koja vraća sortirani vektor od vektora v, koji je argument funkcije.

85) Napišite generičku funkciju:

```
typedef list<double> LIST;
void Pomnozi elemente liste( LIST& L, double mulitplikator )
```

kojom se svi elementi liste L množe s vrijednošću parametra multiplikator.

86) Napišite generičku funkciju, kojom se iz jednog vektora V formiraju dva vektora: Vshort treba sadržavati stringove kraće od deset znakova, a vektor Vlong stringove dulje od deset znakova.

```
typedef vector <string> Vec;
void Razdijeli vektor( Vec& V, Vec& Vshort, Vec& Vlong )
```

87) Napišite funkciju, kojom se iz jednog vektora V formiraju dva vektora: V1 treba sadržavati neparne, a vektor V2 parne elemente vektora:

```
typedef vector<int> Vec;
void Razdijeli vektor( Vec& V, Vec& V1, Vec& V2)
```

88) Napišite funkciju kojom se sortira niz stringova:

```
void SortStrVector(vector<string>& strVec)
```

89) Zadana je klasa Student:

Napišite funkciju SpisakSortiran () kojom se određuje da li je spisak studenata leksikografski sortiran. Prototip funkcije je:

```
bool SpisakSortiran(const vector<Student>& spisak);
// PRED: spisak sadrži podatke o studentima
// POST: funkcija vraća true, ako je spisak leksikografski sortiran,
// a ako nije vraća false
```

90) Pretpostavite da se podaci o grupi studenata nalaze u vektoru objekata klase Student iz jednog od prethodnih zadataka:

```
vector<Student> spisak;
```

Treba napisati funkciju MatBroj () kojom se dobavlja matični broj studenta kojem znamo prezime. Prototip funkcije je:

```
string MatBroj(const vector<Student>& spisak, const string& prezime);

// PRED: spisak sadrži podatke o studentima

// argumenti: spisak - sadrži podatke o studentima

// prezime - prezime studenta kojem se traži matični broj

// POST: funkcija vraća matični broj studenta, ukoliko se prezime

nalazi u vektoru spisak, a ako ga nema vraća "00000"
```

91) Napišite dio programa u kojem se koristi niz stringova strvec deklariran s:

```
vector<string> strVec;
```

Program treba podržavati sljedeće radnje:

- a) Korisnik unosi više stringova u niz strvec (sve dok nije unesen string "kraj")
- b) Zatim se stringovi ispišu obrnutim redom od reda kojim su uneseni (bez da se ispisuje string "kraj")
- **92)** Lista sadrži niz znakova. Napišite funkciju Issorted koja vraća true ako su elementi liste sortirani uzlazno, inače vraća false.

```
bool IsSorted(const list<char>& L)
// return true ako je lista znakova sortirana
```

93) Napisati definicije funkcije koja vraća listu elemenata tipa int. Kao argument funkcija prima jednu varijablu tipa string i zatim svaki znak stringa kopira u listu na način da u listu kopira njihove ASCII vrijednosti. Deklaracija funkcije je:

```
list<int> KopirajStringLista(string var);
```

94) Napišite program kojim se s tipkovnice unosi niz brojeva. Unos završava kada se otkuca nula. Brojeve treba unositi u listu tako da se pozitivni brojevi ubacuju na početak liste, a negativni brojevi na kraj liste. Na kraju treba ispisati sumu pozitivnih i sumu negativnih brojeva. Kostur programa je:

```
// prekini unos
// Ako je broj x pozitivan
// dodaj njegovu vrijednost na početak liste L.
// Ako je broj x negativan
// dodaj njegovu vrijednost na kraj liste L.
// Sumiraj odvojeno sve pozitive i sve negativne brojeve pa
// ispiši vrijednosti obe sume
```

95) Napišite funkciju čiji prototip glasi:

```
void SortListToVector(const list<double>& L, vector<double>& V)

// pre: lista L sadrži realne brojeve

// post: elementi liste se također nalaze u vektoru V sortirani
```

kojom se brojevi iz liste L prebacuju u vektor V, koji nakon izvršenja funkcije mora biti sortiran.

96) Deklaracijom klase stringstog izvršena je specifikacija za kontejner objekata tipa string. Objektima se pristupa po principu LIFO.

```
#include <vector>
#include <string>

using namespace std;

class StringStog {
  public:
    void push(const string& str); // postavlja string str na vrh stoga
    void pop (string& str); // skida string s vrha stoga u referencu str
    bool empty()const {return m_stog.empty();} // true ako je stog prazan
    int size()const {return m_stog.size();} // vraća broj stringova na stogu

private:
    vector<string> m_stog;
};
```

- a) Implementirajte funkcije pushi pop.
- b) Napišite operator ==
- **97**) Napišite program za testiranje klase stringstog iz prethodnog zadatka. Program treba obaviti sljedeće radnje:
 - a) Izvijestiti korisnika da unese proizvoljan broj stringova, zaključno s stringom "kraj"
 - b) Napisati petlju u kojoj se dobavljaju stringovi u kontejner tipa stringstog. Petlja se prekida kada korisnik unese string "kraj".
 - c) Po završenom unosu:
 - Provjeri da li je stog prazan
 - Ako je stog prazan, ispisati poruku: "prazan"
 inače, ispisati koliko je uneseno stringova i sadržaj stoga.

98) Napišite prijateljsku funkciju klase StringStog prototipa:

```
void SortStringStog(StringStog &s);
```

pomoću koje se može leksički sortirati sadržaj stoga s tako da na vrhu stoga bude string koji je posljednji po leksičkom redosljedu.

Napomena: deklaracijom prijateljske funkcije omogućuje se pristup privatnom članu m_stog koji je tipa vektor stringova i s kojim se može manipulirati kao s običnim nizovima (pristup elementima je pomoću cjelobrojnog indeksa).

99) Deklaracijom klase Redstringova izvršena je specifikacija za kontejner objekata tipa string. Objektima se pristupa po principu FIFO. Implementirajte funkcije get, put i remove.

- **100)** Napišite program za testiranje klase RedStringova iz prethodnog zadatka. U program treba zapisati sljedeće radnje:
 - a) Izvjestiti korisnika da unese proizvoljan broj stringova, zaključno s stringom "kraj"
 - b) Napisati petlju u kojoj se dobavljaju stringovi u kontenjer tipa Redstringova
 - c) Po završenom unosu provjeriti da li je Redstringova prazan.

Ako je stog prazan:

ispisati poruku: "nije izvrsen unos"

inače:

ispisati stringove redom kojim su uneseni

101) Napišite funkciju čiji prototip glasi:

```
void ReverseVector(vector<int>& v)
// pre: vektor v sadrži N cijelih brojeva
// post: elementi od v su u reverznom redoslijedu
```

i koja ulaznom vektoru v mijenja redoslijed elemenata tako da oni budu u reverznom redoslijedu u odnosu na početni redoslijed. Primjerice:

102) Napišite generičku funkciju:

```
template <class T> void ReverseArray( T a[], int n )
```

kojom se niz a [], koji sadrži n objekata tipa T, reorganizira tako da se elementi poredaju u reverznom redosljedu (prvi postaje zadnji, drugi postaje predzadnji, itd.).

103) Stanardna klasa vector<T> služi kao kontenjer za objekte tipa T. U kontenjeru može biti više istih objekata. Napišite funkciju:

```
template <class T>
vector<T> FormirajVektorBezDuplikata(const vector<T> V);
```

koja vraća vektor koji sadrži elemente vektora v, ali bez duplikata. (Napomena: možete koristiti STL funkciju Find()) Primjerice, program:

ispisuje:

```
5,2,1,4,
```

104) Zadana je klasa Cucenik:

Pretpostavite da se podaci o grupi učenika nalaze u vektoru:

```
vector <CUcenik> SpisakOcjena;
```

Treba napisati funkciju OcjenaUcenika () kojom se dobavlja ocjena učenika kojem znamo ime. Prototip funkcije je:

```
int OcjenaUcenika(const vector<CUcenik>& spisak, const string& ime);

// PRED: spisak sadrži podatke o ucenicima
// argumenti: spisak - sadrži vektor podataka o ucenicima
// ime - ime i prezime studenta kojem se traži ocjena
// POST: funkcija vraća ocjenu studenta, ukoliko se ime nalazi
// u vektoru spisak, a ako ga nema funkcija vraća 0
```

2. RJEŠENJA

```
1)
   a) float
   b) int
   c) float
   d) float
2)
   The value of c is: 2
3)
      Imam 100 dolara!
4)
   y = 1
   ў = 0
5)
      0
      5
6)
      Vrijednost od c iznosi: 2
      Vrijednost od c iznosi: 1
7)
      int i=0;
      int k=0;
      while( i<10 ) {
          c = k*i;
            i++;
            k++;
      }
8)
      sum = 0;
      for( i = 0; i < N; i++)
          sum += a[i];
9)
      a + b = 2
      1 2
      2 2
```

10)

```
2 1
   2 4
   5 4
11)
      0
      1
      1
      2
12)
      24 r + s
      18 11
      18 42
      18 0
13)
      #include<iostream>
      using namespace std;
      double PovrsinaZidova(double x, double y, double z) {
      //funkcija za izracunavanje povrsine zidova sobe korištenjem return
            double povrsina = (2 * x*y) + (2 * x*z) + (2 * z*y);
            return povrsina;
      }
      void PovrsinaZidova(double x, double y, double z, double& povrsina) {
            //funkcija za izracunavanje povrsine zidova sobe korištenjem
      reference
            povrsina = (2 * x*y) + (2 * x*z) + (2 * z*y);
      }
      int main() {
            double a, b, c, d;
            cout << "unesite dimenzije sobe:" << endl;</pre>
            cout << "a:" << endl;
            cin >> a;
            cout << "b:" << endl;
            cin >> b;
            cout << "c:" << endl;
            cin >> c;
            cout << "Povrsina sobe je: " << PovrsinaZidova(a, b, c) <<</pre>
      endl;
            PovrsinaZidova(a, b, c, d);
            cout << "Povrsina sobe je: " << d << endl;</pre>
            return 0;
      }
14)
      #include <iostream>
      using namespace std;
      void KvadratKub(double x, double& rKvadrat, double& rKub) {
      // funkcija koja prima tri argumenta
```

```
// i ispisuje na ekran kvadrat i kub
              rKvadrat = x*x;
              rKub = x*x*x;
       }
       void main() {
              double x = 3.0;
              double kvadrat, kub;
              KvadratKub(x, kvadrat, kub);
       //argumenti se salju u funkciju preko reference
              cout << kvadrat << endl;</pre>
              cout << kub << endl;</pre>
       }
15)
       #include <iostream>
       using namespace std;
       void RadijaniUStupnjeve(double& kut) {
              kut = kut / 3.14 * 180;
       int main() {
              double fi;
              cout << "Unesite kut u radijanima: " << endl;</pre>
              cin >> fi;
              cout << "Kut fi=" << fi << " u stupnjevima iznosi:" << endl;</pre>
              RadijanuUStupnjeve(fi);
              cout << fi << endl;</pre>
              return 0;
       }
16)
              void FormirajPismo(string ime, string magazin, int godina, int
              mjesec, string& pismo) {
                     string Mjesec[12] = { "Sijecanj", "Veljaca", "Ozujak",
                     "Travanj", "Svibanj", "Lipanj", "Srpanj", "Kolovoz", "Rujan", "Listopad", "Studeni", "Prosinac" };
                     pismo = "Dragi " + ime + ", ";
                     pismo = pismo + "upozoravamo Vas da vasa preplata na
                     magazin " + magazin;
                     pismo = pismo + "prestaje vrijediti u mjesecu: " +
Mjesec[mjesec + -1] + ", " + to_string(godina) + ". ";
pismo = pismo + "Molimo, obnovite preplatu!";
17)
       void PovecajSmanjiZaDelta(int delta, int& x, int& y) {
              x = x + delta;
              y = y - delta;
```

```
18)
      a)
            x = 43
            y=12
      b)
            x = 33
            y=22
19)
      void OpsegKruga(float r, float& 0) {
            0 = 2*r*3.14;
      }
20)
      void abc(int& a, int& b) {
            a = a * 4;
            b = b * 3;
      }
21)
      double StrToDouble(char* s) {
            return atof(s);
      }
      double StrToDouble(string s) {
            return atof(s.c_str());
22)
      string DoubleToString(double num) {
        char* buf = 0;
        int err;
      // alociramo C string veličine _CVTBUFSIZE
       buf = (char*)malloc(_CVTBUFSIZE);
      // vršimo konverziju funkcijom gcvt s
        err = gcvt s(buf, CVTBUFSIZE, num, 5);
        if (err != 0) {
            cout << " gcvt s failed with error code " << err << endl;</pre>
           exit(1);
      // konvertiramo iz C stringa u C++ string
        string temp;
        temp = buf;
        return temp;
      }
```

23)

```
string ReverseString(string& Str) {
            string Rev;
            for( unsigned int i = 0; i < Str.length(); i++) {
                  Rev = Rev + Str.at(Str.length() - 1 - i);
            return Rev;
      }
24)
      #include <iostream>
      #include <string>
      using namespace std;
      string RimskiBroj(int n) {
            if (n == 0) {
                  cout << "Pojam 0 su Rimljanima uveli Arapi!!!";</pre>
                  return "";
            }
            switch(n) {
                  case 1:
                        return "I";
                  case 2:
                        return "II";
                  case 3:
                        return "III";
                  case 4:
                        return "IV";
                  case 5:
                        return "V";
                  case 6:
                        return "VI";
                  case 7:
                        return "VII";
                  case 8:
                        return "VIII";
                  case 9:
                        return "IX";
                  case 10:
                        return "X";
            }
            return "";
      }
25)
      int PromptRange(string poruka, int low, int high) {
            int i;
            do {
                  cout << poruka;</pre>
                  cin >> i;
            \} while ( i < low || i > high );
            return i;
```

```
}
26)
      // const je stavljen pred argument,
      // da se ne bi slučajno promijenio ulazni string
      string ZamijeniSlova(const string str) {
            unsigned int i;
            string temp(str);
                                    // radni string
      // petljom prolazimo koroz sve znakove stringa
            for( i=0 ; i < temp.length() ; i++ ) {</pre>
      // ako je slovo malo pretvorimo ga u veliko i obratno
                  if( isupper( temp[i] ) )
                        temp[i] = tolower( temp[i] );
                  else if( islower( temp[i] ) )
                        temp[i] = toupper( temp[i] );
            }
                         // vraćamo promijenjeni string
            return temp;
27)
      int StringSpace(string x) {
      // brojač razmaka
            int y = 0;
      // petljom prolazimo kroz sve znakove stringa
            for(unsigned int i = 0; i < x.length(); i++) {
                  if( x[i] == ' ' ) {
                        y++;
            }
            return y;
      }
28)
      #include <iostream>
      #include "tstring.h"
      using namespace std;
      int main() {
            TString s;
            cin >> s;
                                          // prvo čitanje stringa
            while( s.find("kraj") ) {
                                          // petlja i provjera uvjeta
                  cout << endl << "Unesen je string: " << s << endl;</pre>
```

cin >> s;

return 0;

}

// ponovno čitanje stringa

```
29)
      string ZamijeniRazmakePodvlakom(const string& str) {
                                        //string koji se vraca
            string ret;
            for(unsigned int i = 0; i < str.size(); i++) {
      //prolazimo kroz cijeli srting tako da pocnemo od prvog
      //znaka i idemo do njegovog kraja .size()
                  if( str[i] == ' ' ) {    //provjeravamo prazna mjesta
    ret.push_back('_');
      // i ako je uvjet zadovoljen tada prazno mjesto mjenjamo podvlakom
                  } else {
       //inace stavljamo znak koji je na mjestu i
                        ret.push back( str[i] );
            }
            return ret;
      }
30)
   1) 1+1
   2) 999
   3) redov
31)
      Prvi p
32)
      3+4
      1111111
      predivo
33)
      red red
34)
      #include <iostream>
      #include <sstream>
      #include <string>
      using namespace std;
      string ToStringa(int x) {
            ostringstream ostr;
                                                 //pretvara broj u string
            ostr << x;
            string str0 = ostr.str();
            return str0;
      string ToStringb(double x) {
                                                 //pretvara broj u string
            ostringstream ostr;
            ostr << x;
            string str0 = ostr.str();
            return str0;
      string ToStringc(bool b) {
```

```
ostringstream ostr;
                                                  //pretvara bool u string
            ostr << b;
            string str0 = ostr.str();
            return str0;
      }
      int main() {
            int a = 108;
            double b = 109.901;
            bool c = true;
            cout << ToStringa(a) << endl;</pre>
            cout << ToStringb(b) << endl;</pre>
            cout << ToStringc(c) << endl;</pre>
            return 0;
      }
35)
      #include <sstream>
      #include <iostream>
      #include <string>
      using namespace std;
      string HrvBroj(float x){
            string str, str1, str2;
            ostringstream ostr;
            int pos;
            ostr << x;
            str = ostr.str();
            pos = str.find('.');
            str1 = str.substr(0, pos);
            str2 = str.substr(pos+1, str.length());
            return str1 + ',' + str2;
      }
      int main() {
            float a = float(7.8);
            cout << HrvBroj(a) << endl;</pre>
            return 0;
      }
36)
      #include <iostream>
      using namespace std;
      //klasa registracija koja se sastoji od privatnih clanova i
      konstruktora
      class Registracija {
      public:
            int reg1;
            int reg2;
            Registracija();
      };
      //definiranje konstruktora klase
      Registracija::Registracija() {
            reg1 = 100;
```

```
reg2 = 100;
      }
      void main() {
      //stvaranje objekta klase registracije
            Registracija r;
      // javne varijable klase se postavljaju na određene vrijednosti
            r.reg1 = 543;
            r.reg2 = 234;
      // ispis registracije
            cout << r.reg1 << "-" << r.reg2 << endl;</pre>
37)
      #include <iostream>
      using namespace std;
      //klasa registracija sa privatnim varijablama
      //konstruktorom i set funkcijom i ispisnom funkcijom
      class Registracija {
      private:
            int reg1;
            int reg2;
      public:
            Registracija();
            void Postavi(int temp1, int temp2); //set funkcija za mjenjanje
      privatnih varijabli
            void Ispisi();
      };
      Registracija::Registracija() {
            reg1 = 100;
            reg2 = 100;
      void Registracija::Postavi(int temp1, int temp2) {
      // postavljanje registracijske tablice u intervalu od 100 do 1000
            if (temp1 > 99 \&\& temp1 < 1000 \&\& temp2 > 99 \&\& temp2 < 1000) {
                  reg1 = temp1;
                  reg2 = temp2;
            }
      }
      void Registracija::Ispisi() {
      // ne trebaju argumenti jer koristi vlastite varijable
            cout << reg1 << "-" << reg2 << endl;</pre>
      int main() {
            Registracija r; // objekt klase registracija
            r.Postavi(543, 234);
            r.Ispisi();
            return 0;
      }
```

38)
#include <iostream>

```
using namespace std;
      class kocka {
      public:
            double stranica;
            kocka();
            double VolumenKocke();
            double OplosjeKocke();
      kocka::kocka() {
            stranica = 0;
      double kocka::VolumenKocke() {
            double volumen = stranica*stranica*stranica;
            return volumen;
      double kocka::OplosjeKocke() {
            double oplosje = 6 * stranica*stranica;
            return oplosje;
      int main() {
            kocka K;
            double y;
            cout << "unesite vrijednost stranice kocke" << endl;</pre>
            cin >> y;
            K.stranica = y;
            cout << "volumen kocke je :" << K.VolumenKocke() << endl;</pre>
            cout << "oplosje kocke je :" << K.OplosjeKocke() << endl;</pre>
            return 0;
      }
39)
      class Adresa {
            public:
                  Adresa();
                  string get_ulica();
                  string get_broj();
                  string get_grad();
                  string get drzava();
                  void set ulica(string temp);
                  void set broj(string temp);
                  void set grad(string temp);
                  void set drzava(string temp);
            private:
                  string ulica;
                  string broj;
                  string grad;
                  string drzava;
      Adresa::Adresa() {
            ulica = "";
            grad = "";
            broj = "";
            drzava = "";
      string Adresa::get ulica() {
```

```
}
      string Adresa::get grad() {
            return grad;
      }
      string Adresa::get_broj() {
           return broj;
      string Adresa::get drzava() {
            return drzava;
      void Adresa::set ulica(string temp) {
           ulica = temp;
      void Adresa::set grad(string temp) {
           grad = temp;
      void Adresa::set broj(string temp) {
            broj = temp;
      void Adresa::set drzava(string temp) {
            drzava = temp;
      istream& operator >> (istream& in, Adresa& r) {
            string a, b, c, d;
            in >> a;
            r.set_ulica(a);
            in >> b;
            r.set broj( b );
            in >> c;
            r.set_grad( c );
            in >> d;
            r.set_drzava( d );
            return in;
      }
40)
      a)
            int Razlomak::Brojnik() const {
                 return m brojnik;
            }
            void Razlomak::Brojnik(int br) {
                 m_brojnik = br;
      b)
            int nzm(int a, int b) {
            // ova funkcija će nam koristiti za skraćivanje razlomaka
                  int t;
                  while (b != 0) {
                        t = b;
                        b = a % b;
                        a = t;
                  }
                  return a;
            }
```

return ulica;

```
int a = r.Brojnik();
                  int b = r.Nazivnik();
                  int c = s.Brojnik();
                  int d = s.Nazivnik();
                  int nazivnik = b*d;
                  int brojnik = d*a + b*c;
                  // skrati razlomak
                  int djelitelj = nzm(brojnik, nazivnik);
                  return Razlomak(brojnik/djelitelj, nazivnik/djelitelj);
            }
            Razlomak operator - (Razlomak& r, Razlomak& s)
                  int a = r.Brojnik();
                  int b = r.Nazivnik();
                  int c = s.Brojnik();
                  int d = s.Nazivnik();
                  int nazivnik = b*d;
                  int brojnik = d*a - b*c;
                  // skrati razlomak
                  int djelitelj = nzm(brojnik, nazivnik);
                  return Razlomak(brojnik/djelitelj, nazivnik/djelitelj);
            }
      C)
            int main(void) {
                  Razlomak r1(3,4);
                  Razlomak r2(7,3);
                  Razlomak zbroj, razlika;
                  zbroj = r1 + r2;
                  razlika = r1 - r2;
                  cout << "Zbroj je: " << zbroj.Brojnik() << "/" <<</pre>
                  zbroj.Nazivnik() << endl;</pre>
                  cout << "Razlika je: " << razlika.
Brojnik() << "/" <<
                  razlika.Nazivnik() << endl;</pre>
                  return 0;
            }
41)
      ostream& operator << (ostream& out, Razlomak& s) {</pre>
            out << s.Brojnik() << "/" << s.Nazivnik();
            return out;
      }
      istream& operator >> (istream& in, Razlomak& r) {
            int a, b;
            char ch;
            if (in >> a >> ch >> b) // čitam dva int-a
```

Razlomak operator + (Razlomak& r, Razlomak& s) {

```
r.Brojnik(a);
                  r.Nazivnik(b);
            return in;
      }
42)
      ostream& operator << (ostream& out, const Student& s) {</pre>
            out << "Matični broj: " << s.m broj << endl;
            out << "Ime: " << s.m ime << endl;
            out << "Prezime: " << s.m prezime << endl;</pre>
                              // vraćamo out zbog nadovezivanja
            return out;
      }
      Student& Student::operator = (const Student& d) {
            this->m_broj = d.m_broj;
            this->m_ime = d.m_ime;
            this->m prezime = d.m prezime;
            return *this; // vraćamo *this zbog nadovezivanja
43)
      class Pravokutnik {
            public:
                  Pravokutnik ();
                  Pravokutnik& operator= (const Pravokutnik& p);
                  int GetSirina();
                  int GetVisina();
            public:
                  int x1, y1, x2, y2;
      };
      Pravokutnik::Pravokutnik() {
            x1 = y1 = 0;
            x2 = y2 = 1;
      }
      Pravokutnik& Pravokutnik::operator= (const Pravokutnik& p) {
            x1 = p.x1;
            y1 = p.y1;
            x2 = p.x2;
            y2 = p.y2;
                              // vraćamo *this zbog nadovezivanja
            return *this;
      }
      int Pravokutnik::GetSirina() { return x2 - x1; }
      int Pravokutnik::GetVisina() { return y2 - y1; }
```

```
44)
      istream& operator>> (istream& s, Pravokutnik& c1) {
            int tempX1, tempY1, tempX2, tempY2;
      // ukoliko čitanje ne uspije "s >>" vraća false
      // pa se vrijednosti koordinata ne mijenjaju
            if( s >> tempX1 >> tempY1 >> tempX2 >> tempY2 ) {
                  c1.x1 = tempX1;
                  c1.y1 = tempY1;
                  c1.x2 = tempX2;
                  c1.y2 = tempY2;
            }
            return s;
      }
45)
      #include<iostream>
      #include<cmath>
      using namespace std;
      class PointR {
      public:
            PointR();
            /*~PointR();*/
            void SetXYPosition(float x, float y);
            void GetXYPosition(float& x, float& y);
            float GetAngle() const { return m_fi; }
            float GetRadius() const { return m_r; }
            PointR(const PointR& temp); //kopirni konstruktor
      private:
            float m r;
            float m fi;
      };
      PointR::PointR(const PointR& temp) { //kopirni konstruktor
            m r = temp.m r;
            m = temp.m fi;
      }
                                    //konstruktor
      PointR::PointR() {
            m r = 0.0; m fi = 0.0;
      }
      void PointR::GetXYPosition(float& x, float& y) {
            x = m r*cos(m fi);
            y = m r*sin(m fi);
      }
      void PointR::SetXYPosition(float x, float y) {
            m r = sqrt(x*x + y*y);
            m fi = atan( y/x );
      }
      int main() {
            float x, y; //ovo je radijus i kut u radijanima
            PointR t;
```

```
cout << "udaljenost od ishodista: ";</pre>
            cin >> x;
            cout << "radijus je: ";</pre>
            cin >> y;
            t.SetXYPosition(x, y);
                                      //ovo su tocke kartezijevog koordinatnog
            float x1, y1;
      sustava
            t.GetXYPosition(x1, y1);
            cout << x1 << ", " << y1 << endl;
            return 0;
      }
46)
      class PointR {
            . . .
      public:
             . . .
            PointR& operator=(const PointR& temp);
      };
      PointR& PointR::operator=(const PointR& temp) {
            m r = temp.m r;
            m fi = temp.m_fi;
            return *this;
      }
      ostream& operator << (ostream& out, const PointR& p) {</pre>
            out << p.GetRadius() << " " << p.GetAngle();</pre>
            return out;
      }
47)
      // konstruktor
      CUcenik::CUcenik() {
            m ime = "";
            m \text{ ocjena} = 0;
      }
      // definiranje operatora za upis ocjene i imena u jednom redu
      istream& operator >> (istream &in, CUcenik &u) {
            string ime;
            int ocjena;
            if (in >> ime >> ocjena) {
                   u.SetIme(ime);
                   u.SetOcjena (ocjena);
            return in;
48)
      #include <iostream>
      using namespace std;
      #include <math.h>
```

```
class Complex {
      public:
            double real;
            double imag;
            Complex() : real(0), imag(0) {};
            Complex(const Complex&);
            double Mag() const;
            double Phase() const;
      };
      Complex::Complex(const Complex& temp) {
            real = temp.real;
            imag = temp.imag;
      // const u deklaraciji funkcije znači da
      // funkcija ne mijenja vrijednost članskih varijabli klase
      double Complex::Mag() const {
            return sqrt( imag*imag + real*real );
      }
      double Complex::Phase() const {
            return atan( imag/real );
      }
49)
      #include <iostream>
      using namespace std;
      #include <math.h>
      class Complex {
      public:
            double real;
            double imag;
            Complex() : real(0), imag(0) {};
            Complex(const Complex &);
            double Mag() const;
            double Phase() const;
            Complex& operator=( const Complex& temp );
      };
      Complex& Complex::operator = ( const Complex& temp ) {
            real = temp.real;
            imag = temp.imag;
            return *this;
      }
      ostream& operator <<( ostream& out, const Complex& temp ) {</pre>
            out << temp.real;</pre>
            if( temp.imag \geq 0.0 ) {
                  out << "+j ";
            } else {
```

```
out << "-j ";
            cout << abs( temp.imag );</pre>
            return out;
      }
50)
      Prekidac::Prekidac() {
            m iskljucen = true;
      void Prekidac::Ukljuci() {
            m iskljucen = false;
      void Prekidac::Iskljuci() {
            m iskljucen = true;
      bool Prekidac::Ukljucen() {
            return !m iskljucen;
51)
      Prekidac::Prekidac(const Prekidac& temp) {
            m_iskljucen = temp.m_iskljucen;
      // ovo je relacijksi operator, a ne operator pridjele vrijednosti!
      bool operator== (const Prekidac& temp, const Prekidac& temp1) {
            if( temp.m iskljucen == temp1.m iskljucen) {
                   return true;
            } else {
                  return false;
            }
      }
      // dodati kao friend funkciju u deklaraciju klase!
      ostream& operator << (ostream& out, const Prekidac& s) {</pre>
            if( !s.m iskljucen ) {
                   out << "ukljucen";
            } else {
                  out << "iskljucen";</pre>
            }
            return out;
      }
      // alternativno riješenje - kao članska funkcija klase
      ostream& operator << (ostream &out, const Prekidac& s) {</pre>
            if( !s.m iskljucen ) {
                  out << "ukljucen";
            } else {
                  out << "iskljucen";</pre>
            return out;
      }
52)
      class Loto {
      // privatne varijable
```

```
int* m br;
                                  // za dinamičku alokaciju polja brojeva
            int m rezervni broj;
      public:
            Loto() {
                 m br = new int[6];  // alokacija polja brojeva
                  PostaviBrojeve();
            };
            ~Loto() { delete [] m br; } // dealokacija polja brojeva
            void PostaviBrojeve();
            int *DobaviNizBrojeva() const {return m br;}
            int DobaviRezervniBroj() const {return m rezervni broj;}
      };
                                          // nasumično postavljanje brojeva
      void Loto::PostaviBrojeve() {
            for(int i=0 ; i<6 ; i++) {
                  m br[i] = rand()%42;
            m rezervni broj = rand()%42;
      }
53)
      ostream& operator << (ostream& s, const Loto& L) {</pre>
            int* A;
                              // pokazivač pomoću kojeg ćemo pristupat polju
            A = L.DobaviNizBrojeva();
            for( int i = 0; i < 6; i + +) {
                  s << A[i] << ", ";
            s << " (" << L.DobaviRezervniBroj() << ")";</pre>
            return s;
      }
54)
      SimpleCircle::SimpleCircle() {
           m radius = 5;
      SimpleCircle::SimpleCircle(const SimpleCircle& temp) {
            m radius = temp.m radius;
      }
      SimpleCircle& SimpleCircle::operator=(const SimpleCircle& temp) {
            m radius = temp.m radius;
            return *this; // radi nadovezivanja
      }
      void SimpleCircle::SetRadius(int temp) {
            m radius = temp;
      }
      int SimpleCircle::GetRadius() {
            return m radius;
      }
55)
      Point2D::Point2D() {
            m x = 0;
            m y = 0;
```

```
}
      Point2D::Point2D( const Point2D& temp ) {
            m_x = temp.m_x;
            m_y = temp.m_y;
      void Point2D::SetX( double x ) {
            m \times = x;
      void Point2D::SetY( double y ) {
            m_y = y;
      double Point2D::GetX() {
           return m x;
      double Point2D::GetY() {
           return m y;
56)
      class Point3D : public Point2D {
            public:
      // konstruktori se nasljeđuju i dopunjuju
                  Point3D() { m z = 0; };
                  Point3D( const Point3D& temp ) : Point2D( temp ) {
                        m z = temp.m z;
                  };
      // udaljenost se računa na drugi način
                  double Distance();
      // pristupne funkcije za z koordinatu
                  void SetZ(double z) { m z = z; };
                  double GetZ() {return m z;};
            protected:
                  double m_z;
      };
      double Point3D::Distance() {
            return sqrt( m x*m x + m y*m y + m z+m z);
57)
      // prefiks operator (nema argument)
      Circle& Circle::operator++() {
            m_radius++;
            return *this;
      }
      // postfiks operator - argument int unused služi kompajleru
      // da raspozna da je ovo postfix, a ne prefix operator
      const Circle Circle::operator++(int unused) {
```

```
// služi da privremeno spremimo objekt, tako da nakon inkrementa
      // vratimo staro stanje, a ne novo sa inkrementiranim brojačem
            Circle temp(*this);
      // inkrementiraj radijus
            ++m radius;
            return temp;
      }
      bool operator== (Circle &c1, Circle& c2) {
           return c1.GetRadius() == c2.GetRadius();
58)
      istream& operator >>(istream& s, Circle& c1) {
            int temp; // radna varijabla
      // provjera je li čitanje uspjelo
            if (s \gg temp) {
                  c1.SetRadius(temp);
      // vraćam radi nadovezivanja
            return s;
      ostream& operator << (ostream& s, Circle& c1) {</pre>
      // ispis i vraćanje radi nadovezivanja u istoj liniji
            return s << "Radius iznosi:" << c1.GetRadius() << endl;</pre>
59)
      HorLine& HorLine::operator=(const HorLine& obj) {
            m_HorLine = obj.m HorLine;
            m color = obj.m_color;
            return *this;
      }
      HorLine& HorLine::operator++() // prefiks operator
                             // inkrementiraj brojač
            ++m HorLine;
            ____;
return *this;
                             // vrati njegovu referencu
      }
      // postfiks operator; int unused služi kompajleru da raspozna da je
      // ovo postfix, a ne prefix operator
      HorLine HorLine::operator++(int unused) {
      // služi da privremeno spremimo objekt, tako da nakon inkrementa
      // vratimo staro stanje a ne novo sa inkrementiranim brojačem
            HorLine temp(*this);
      // inkrementiraj brojač
            ++m HorLine;
            return temp;
      }
```

```
60)
      class HorLine {
          public:
                  HorLine() : m_HorLine (0), m_color (0){}
                  void SetHorLine (double d) { m HorLine = d;};
                  double GetHorLine() {return m HorLine;};
                  void SetColor (COLORREF c) { m color = c;};
                  COLORREF GetColor() {return m color;};
                  HorLine & operator++();
                                                    //prefiks
                  HorLine operator++(int unused); //postfiks
                 HorLine & operator=(const HorLine& d);
          private:
                                                // duljina linije
                  double m HorLine;
                  COLORREF m color;
                                                // boja linije
      HorLine& HorLine::operator=(const HorLine& obj) {
            m HorLine = obj.m HorLine;
            m_color = obj.m_color;
            return* this;
      }
      class PosHorLine : public HorLine {
            public:
                  PosHorLine() { m x = 0.0; m y = 0.0; }
            private:
                  double m x, m y;
      };
61)
      bool operator == (const Tocka& a, const Tocka& b) {
            if( a.GetX() != b.GetX() || a.GetY() != b.GetY() ) {
                  return false;
            } else {
                 return true;
            }
      }
      ostream& operator << (ostream& out, const Tocka& t) {</pre>
            out << t.GetX() << " " << t.GetY();
            return out;
      }
62)
      void main() {
            Registracija* pR;
                                    //pokazivac na objekt klase registracija
            pR = new Registracija[10];  //alokacija memorije
            pR[0]->Postavi( 123, 456 ); //postavljane varijabli klase
            pR[0]->Ispisi();
                                          //ispis
```

```
delete [] pR;
                                  //dealociranje
     }
63)
     #include <iostream>
     #include <fstream>
     using namespace std;
     int main() {
          ifstream input;
          char a;
          input.open("data.txt");
                                 // otvaranje datoteke
          input.get(a);
                                   // počinje učitavanje
          cout << a;
          while(!input.eof()) {
                                   // petlja i provjera kraja dat.
               if( a == '\n') {
                   input.get(a);
                    cout << a;
                                   // ispisujem samo prvi znak retka
               } else {
                    input.get(a);
               }
                           // zatvaranje datoteke
          input.close();
          return 0;
     }
64)
     // zatvaranje datoteke
     fout.close();
65)
     ofstream fout("pr.bin", ios::binary);
     fout.write( (char*)Pr, 1000 * sizeof(Pravokutnik) );
     fout.close();
66)
     out file << A[i].real << " " << A[i].imag << endl;
     out file.close();
                                        // zatvaranje datoteke
67)
     #include <iostream>
     #include <fstream>
     using namespace std;
     int main() {
          ifstream input;
```

```
char a, b, x;
            input.open("test.dat");
                                         // otvaranje datoteke
            input.get(a);
                                           // čitanje tri kontrolna znaka
            input.get(b);
            input.get(x);
      // provjera tri kontrolna znaka
            if( a == 'a' && b == 'b' && x == 'x' ) {
                  cout << "prepoznat tip datoteke!" << endl;</pre>
            } else {
                  cout <<"nepoznat tip datoteke!" << endl;</pre>
                                           // zatvaranje datoteke
            input.close();
            return 0;
      }
68)
      #include <iostream>
      #include <fstream>
      using namespace std;
      int main() {
            ifstream ulaz;
            ulaz.open("test.txt") ;
            if (!ulaz.good() || !ulaz.is_open())
                  return 1;
            int iZnakova = 0;
            int iRijeci = 0;
            int iLinija = 0;
            unsigned char bRijecZapocela = 0;
            char c;
            while (ulaz.get(c)) {
                  if ( c != '\n' && c != '\r' ) iZnakova++;
                  if ( c == ' ' || c == '\n' || c == '\t') {
                         // broje se samo linije teksta!
                         if ( c == '\n' && bRijecZapocela )
                               iLinija++;
                         if ( bRijecZapocela == 1 ) {
                              bRijecZapocela = 0;
                               iRijeci++;
                  } else {
                        bRijecZapocela = 1;
                  }
            }
      //zatvori datoteku
            ulaz.close();
            cout << "Znakova: " << iZnakova << endl;</pre>
            cout << "Rijeci: " << (bRijecZapocela ? iRijeci+1 : iRijeci)</pre>
```

```
<< endl;
            cout << "Linija: " << (bRijecZapocela ? iLinija+1 : iLinija)</pre>
                   << endl;
            return 0;
      }
69)
      #include<iostream>
      #include<string>
      #include<fstream>
      using namespace std;
      int main() {
            ofstream izlaz;
            string s;
            int i;
            izlaz.open("20imena.txt");
            for(i = 0; i < 20; i++) {
                  cin >> s;
                  izlaz << s << " " << s.length() << endl;</pre>
            izlaz.close();
            return 0;
      }
70)
      void CitajStudDatoteku (ifstream& input, vector<Student>& spisak) {
            Student s;
            int i;
            for( i = 0 ; !input.eof() ; i++ ) {
                  input >> s.m_broj;
                   input >> s.m ime;
                   input >> s.m prezime;
                   spisak.push back(s);
      }
71)
      #include <iostream>
      #include <fstream>
      using namespace std;
      int main( int argc, char* argv[] ) {
            if (argc < 3) {
                   cout << "Greska... Upotreba: " << argv[0] << " dat1.txt</pre>
                   dat2.txt" << endl;</pre>
                  return -1;
            }
            ifstream ulaz;
            ofstream izlaz;
```

```
ulaz.open(argv[1]) ;
            if (!ulaz.good() || !ulaz.is_open()) {
                  cout << "Ne moze se otvoriti ulazna datoteka";</pre>
                  return -1;
            }
            izlaz.open(argv[2]) ;
            if (!izlaz.good() || !izlaz.is open()) {
                  cout << "Ne moze se otvoriti izlazna datoteka";</pre>
                  return -1;
            }
            int iLineCounter = 1;
            unsigned char bPrintLnNo = 1;
            char c ;
            while (ulaz.get(c)) {
                  if (bPrintLnNo) {
                         izlaz << iLineCounter << ": ";</pre>
                        bPrintLnNo = 0;
                  izlaz.put(c);
                  if (c == '\n') {
                         iLineCounter++;
                        bPrintLnNo = 1;
                  }
            }
            ulaz.close();
            izlaz.close();
            return 0;
      }
72)
      #include <iostream>
      #include <string>
      #include <fstream>
      using namespace std;
      int main(void) {
            ifstream ulaz;
            ofstream izlaz;
            int a;
            unsigned int b;
            string c;
            ulaz.open("ulazna.cpp");
            izlaz.open("izlazna.cpp");
            while( !ulaz.eof() ) {
                  getline(ulaz, c);
                  a = c.find("//");
                  if (a >= 0)
                  c = c.substr(0, a);
```

```
if(a < 0) {
                         for(b = 0; b < c.length(); b++) {
                               if( c.at(b) != ' ' || c.at(b) != '\t' ) {
                                     break;
                         }
                         if( b != c.length() ) {
                               izlaz << c << endl;</pre>
                  }
            }
            ulaz.close();
            izlaz.close();
            return 0;
      }
73)
      #include <iostream>
      #include <fstream>
      using namespace std;
      int main(int argc, char** argv) {
            ifstream ulaz;
            char c;
            int br = 0;
            if( argc < 2 ) {
                  cout << "Nije definirana ulazna datoteka.";</pre>
                  return 1;
            }
            ulaz.open( argv[1] );
            if (!ulaz.good() || !ulaz.is open()) {
                  cout << "Ne moze se otvoriti ulazna datoteka";</pre>
                  return -1;
            }
            while( !ulaz.eof() ) {
                  ulaz >> c;
                  br++;
                  if( c != ' ') {
                        cout << c;
                  if(br == 40) {
                         cout << endl;</pre>
                        br = 0;
                  }
            }
            ulaz.close();
            return 0;
      }
74)
      int main() {
            ifstream ulaz;
```

```
float a, b; // radijus i kut u radijanima
            float x, y; //ovo su koordinate kartezijevog sustava
            PointR t;
            ulaz.open("ulazna.txt");
            while (!ulaz.eof()) {
                  ulaz >> x >> y;
                   t.SetXYPosition(x, y);
                   cout << t.GetRadius() << " " << t.GetAngle() << endl;</pre>
            ulaz.close();
            return 0;
75)
      #include<stdlib.h>
      #include<string>
      #include<iostream>
      #include<fstream>
      using namespace std;
      int main() {
            ifstream ulaz;
            ofstream izlaz;
            izlaz.open("izlazna 1.txt");
            ulaz.open("datoteka.txt");
            char c;
            char string[10];
            while (ulaz.get(c))
                   if ((c >= 65 \&\& c <= 90))
                                                        {
                         itoa(c, string, 10);
                         cout << string;</pre>
                         izlaz << string;</pre>
                   } else if ((c >= 97 && c <= 122)) {
                         itoa(c, string, 10);
                         cout << string;</pre>
                         izlaz << string;</pre>
                   } else {
                         izlaz.put(c);
                         cout << c;
                   }
            izlaz.close();
            ulaz.close();
            return 0;
      }
76)
      int P(int n, int k) {
      // temelino pravilo
            if( (k > 0) && (n > k))
                   return P(n-1, k) + P(n-1, k-1);
      // granični slučaj
            if( ( k == 0 \mid \mid k == n ) && ( n >= 0 ) ) {
                   return 1;
```

```
}
      // praktični nije potrebno - služi da kompajler ne baci grešku
            return 0;
77)
      class ColoredCircle : public Circle {
            public:
                  int m_color;
                  ColoredCircle() { m_color = 0; };
                  ColoredCircle& ColoredCircle::operator=
                   (const ColoredCircle& c);
      ColoredCircle& ColoredCircle::operator= (const ColoredCircle& c) {
            m radius = c.m radius;
            m color = c.m color;
            return *this;
      }
78)
      class PozicioniraniString : public Tocka {
            public:
                  PozicioniraniString() : Tocka() { m_tekst = ""; }
                  void SetTekst(string&);
                  string& GetTekst();
            private:
                  string m tekst;
      void PozicioniraniString::SetTekst(string& temp) {
            m tekst = temp;
      string& PozicioniraniString::GetTekst() {
            return m tekst;
      }
79)
      class Krug1 : public Tocka {
            int m radius;
      public:
           Krug1() { m radius = 0; };
           void SetRadius(int);
           int GetRadius();
      };
80)
      class PravokutnikHasATocka{
            public:
                  PravokutnikHasATocka ();
```

```
void SetVisina(int visina) {m visina = visina;};
                  int GetSirina() {return m sirina;};
                  int GetVisina() {return m_visina;};
                  int Povrsina();
                  void SetX(int x) {m_p.SetX(x);};
                  void SetY(int y) {m p.SetY(y);};
                  int GetX() {return m p.GetX(); };
                  int GetY() {return m p.GetY(); };
            private:
                  int m sirina;
                  int m visina;
                  Tocka m p;
      };
      PravokutnikHasATocka() {
            m sirina = 1;
            m visina = 1;
            m p.SetX(0);
            m p.SetY(0);
      }
      class PravokutnikIsATocka : public Tocka {
            public:
                  PravokutnikIsATocka();
                  void SetSirina(int sirina) {m_sirina = sirina;};
                  void SetVisina(int visina) {m_visina = visina;};
                  int GetSirina() {return m_sirina;};
                  int GetVisina() {return m_visina;};
                  int Povrsina();
                 void SetX(int x) \{m \ x = x;\};
                  void SetY(int y) \{m \ y = y;\};
                 int GetX() {return m x; };
                  int GetY() {return m y; };
            private:
                  int m sirina;
                  int m visina;
     };
81)
      class Point3D : public Point2D {
      public:
            void SetZ(int z) { m z = z; }
            int GetZ()
                             { return m z; }
            Point3D()
                             \{ m_z = 0; \}
            bool operator==(const Point3D& temp) {
                  if( m x == temp.m x && m y == temp.m y
                   \&\& m z == temp.m z)
                        return true;
```

void SetSirina(int sirina) {m sirina = sirina;};

```
else
                        return false;
            }
      protected:
            int m_z;
      };
      istream& operator >> (istream& in, Point3D& p) {
            int x, y, z;
            if( in >> x >> y >> z ) {
                  p.SetX(x);
                  p.SetY(y);
                  p.SetZ(z);
            return in;
      }
82)
class CStudent : public CUcenik {
//nasljedivanje od klase ucenik funkcija i varijabli koje su protected
      CKolokvij m kolokvij;
public:
      CStudent();
      void SetOcjenaKolokvija(int brojKolokvija, int ocjena);
      int GetOcjenaKolokvija(int brojKolokvija);
};
CStudent::CStudent() {
//postavljanje na primarnu ocjenu svih kolokvija
      m ime = "";
      m \text{ ocjena} = 0;
      m_kolokvij.m_ocjena[0] = 0;
      m_kolokvij.m_ocjena[1] = 0;
      m_kolokvij.m_ocjena[2] = 0;
void CStudent::SetOcjenaKolokvija(int brojKolokvija, int ocjena) {
//provjera ocjena i njihovog intervala
      if (ocjena >= 0 && ocjena <= 5) {
            m_kolokvij.m_ocjena[brojKolokvija] = ocjena;
int CStudent::GetOcjenaKolokvija(int brojKolokvija) {
//get funkcija za ocjenu kolokvija
      return m kolokvij.m ocjena[brojKolokvija];
}
ostream& operator << (ostream &out, CStudent &s) {</pre>
//definicija operatora ispisa cijelog studenta i njegovih ocjena
      out << s.GetIme() << " ";
      out << s.GetOcjenaKolokvija(0) << " ";</pre>
      out << s.GetOcjenaKolokvija(1) << " ";</pre>
      out << s.GetOcjenaKolokvija(2) << " ";</pre>
      out << s.GetOcjena() << " ";
      return out;
```

```
83)
```

```
#include <iostream>
#include<fstream>
using namespace std;
template <class T>
class Circle {
public:
      Circle() : m radius(0){};
      Circle(T c) :m radius(c){};
      void SetRadius(T r) { m radius = r; }
      T GetRadius() { return m radius; }
      Circle& operator++();
      template<class T>
      friend ostream& operator << (ostream& s, const Circle<T>& c1);
      template<class T>
      friend istream& operator >> (istream& s, Circle<T>& c1);
protected:
      T m radius;
template<class T> Circle<T>& Circle<T>::operator++() {
      ++m radius;
      return *this;
template<class T> ostream& operator << (ostream& s, const Circle<T>&
c1) {
      return s << c1.m radius;</pre>
}
template <class T> istream& operator >> (istream& s, Circle<T>& c1)
{
      Tr;
      if (s \gg r)
            c1.SetRadius(r);
      return s;
}
int main() {
      Circle <double> c(3.14);
      Circle <int> d(5);
      cout << "Unesite radijus neobojanog kruga:" << endl;</pre>
      cout << "Unesite radijus obojanog kruga:" << endl;</pre>
      cin >> d;
      cout << "Radijus neobojanog kruga" << " " << c << endl;</pre>
      cout << "Radijus obojanog kruga " << " " << d << endl << endl;</pre>
      ++c;
      ++d;
      cout << "Radijus neobojanog kruga" << " " << c << endl;</pre>
      cout << "Radijus obojanog kruga " << " " << d << endl << endl;</pre>
```

```
return 0;
      }
84)
      template <class T> int PronadjiElement(const vector<T> V, T x) {
            for( int i = 0 ; i < V.size() ; i++ ) {</pre>
                  if(V[i] == x)
                        return i;
            }
            return -1;
      template <class T> vector<T> SortirajVektor (const vector<T> V) {
            vector<T> vecTemp(V);
      // sortiranje selection sortom
            T temp, s1, s2;
            int i, j;
            int imin;
            for (i = 0 ; i < (vecTemp.size() - 1) ; i++)
                  imin = i;
                  for (j = i+1 ; j < vecTemp.size() ; j++) {
                        s1 = vecTemp[j];
                        s2 = vecTemp[imin];
                        if (s1 < s2)
                              imin = j;
                  }
                  temp = vecTemp[i];
                  vecTemp[i] = vecTemp[imin];
                  vecTemp[imin] = temp;
            }
            return vecTemp;
      }
85)
      void Pomnozi elemente liste( LIST& L, double multiplikator) {
      // za šetanje po listi se koristi iterator
            LIST::iterator Iter;
            for ( Iter = L.begin() ; Iter != L.end() ; Iter++ ) {
                  *Iter = *Iter * multiplikator;
      }
86)
      void Razdijeli vektor( Vec& V, Vec& Vshort, Vec& Vlong ) {
      // zadatak se može riješiti i bez iteratora
      // tako da se po vektoru šeta pomoću cjelobrojnog indeksa
            Vec::iterator iter;
            for( iter = V.begin() ; iter != V.end() ; iter++ ){
                  if( (*iter).length() < 10 ) {
                        Vshort.push back(*iter);
```

```
} else {
                        Vlong.push back(*iter);
            }
      }
87)
      void Razdijeli vektor( Vec& V, Vec& V1, Vec& V2 ) {
            Vec::iterator Iter;
            for( Iter = V.begin() ; Iter != V.end() ; Iter++ ) {
                  if( *Iter % 2 == 0 ) {
                        V2.push back(*Iter);
                  } else {
                        V1.push back(*Iter);
            }
      }
88)
      void SortStrVector( vector<string>& strVec ) {
      // za sortiranje se koristi selection sort
            string temp, s1, s2;
            int i, j;
            int imin; /* indeks najmanjeg elementa u A[i..n-1] */
            for (i = 0 ; i < (strVec.size() - 1) ; i++) {
      // Odredi najmanji element vektora
                  imin = i; /* pretpostavi da je to element indeska i */
                  for (j = i+1 ; j < strVec.size() ; j++) {
                        string s1 = strVec[j];
                        string s2 = strVec[imin];
                        if ( s1 < s2 ) /* ako je j najmanji */
                              imin = j; /* zapamti njegov indeks */
      // Sada je imin najmanji element od i do n-1,
      // njega zamjenjujemo sa i.
                  }
                  string temp;
                  temp = strVec[i];
                  strVec[i] = strVec[imin];
                  strVec[imin] = temp;
      }
89)
      bool SpisakSortiran(const vector<Student>& spisak) {
            unsigned int j, i = 0;
            while (i <spisak.size() - 1) {</pre>
                  for (j = i + 1; j < spisak.size(); j++) {
                        if (spisak[i].m prezime > spisak[j].m prezime) {
                                    return false;
                        } else if (spisak[i].m prezime ==
      spisak[j].m prezime && spisak[i].m ime > spisak[j].m ime) {
                              return false;
```

```
i++;
                  }
            return true;
      }
90)
      string MatBroj(const vector<Student>& spisak, const string& prezime) {
      // po vektoru šetamo sa indeksom
            for( unsigned int i = 0 ; i < spisak.size() ; i++ ) {</pre>
                  if( spisak[i].m prezime == prezime ) {
                        return spisak[i].m broj;
            return "00000";
      }
91)
     #include <iostream>
     #include <vector>
     #include <string>
     using namespace std;
     int main() {
      vector <string> strVec; // definiramo vektor tipa string imena strVec
      string s; // u string s unosimo string
      do {
            cin >> s;
            strVec.push back(s); // kreiramo objekt tipa strVec koji ima
     sve karakteristike vektora
      } while (s != "kraj");
      strVec.pop_back(); // izbacujemo string "kraj"
      for (int i = strVec.size() - 1; i >= 0; i--)
            cout << i << " " << strVec[i] << endl;</pre>
      return 0;
92)
     #include <iostream>
     #include <list>
     using namespace std;
    bool IsSorted(const list<char>& L) {
      list<char>::const iterator pos;
      int n = L.size();
      char* A = new char[n];
      int i = 0;
      for (pos = L.begin(); pos != L.end(); ++pos) {
            A[i] = *pos;
```

```
i++;
     }
     int j;
     for (i = 0; i < (n - 1); i++) {
           for (j = i + 1; j < n; j++) {
                 if (A[i]>A[j])
                      return false;
           }
     }
     return true;
    int main() {
     list <char> L;
     L.push back('A');
     L.push back('B');
     L.push back('D');
     L.push back('C');
     cout << IsSorted(L) << endl;</pre>
     return 0;
93)
    #include <iostream>
    #include <list>
    #include <string>
    using namespace std;
    list<int> KopirajStringLista(string var) {
         list<int> c;
         int i;
         for (i = 0; i < var.size(); i++) {</pre>
             c.push back(int(var[i]));
         }
         return c;
    }
    int main() {
         list<int> lista;
         string ante = "asd";
         lista = KopirajStringLista(ante);
         return 0;
    }
94)
     #include <list>
     #include <iostream>
     using namespace std;
     int main() {
```

```
double sumapozitivnih = 0, sumanegativnih = 0;
             while ( cin >> x ) {
                   if (x == 0)
                          break;
                   if (x > 0)
                          L.push_front(x);
                          sumapozitivnih += x;
                   } else {
                          L.push back(x);
                          sumanegativnih += x;
                   }
             }
             cout << "suma pozitivnih brojeva: " << sumapozitivnih << endl;
cout << "suma negativnih brojeva: " << sumanegativnih << endl;</pre>
             return 0;
      }
95)
      void SortListToVector(list<double>& L, vector<double>& V) {
             list<double> :: iterator pos;
      // dinamički alocirati ću jedno privremeno polje
      // u koje ću smjestiti članove liste
             int n = L.size();
             double* A = new double[n];
      // kopiram listu u polje
             int i = 0;
             for( pos = L.begin(); pos != L.end(); ++pos ) {
                   A[i] = * pos;
                   i++;
             }
      // sortiram polje sa selection sort
             int t, j, imin;
             for(i = 0; i < (n-1); i++) {
                   imin = i;
                   for( j = (i+1); j < n; j++)
                          if( A[j] < A[imin] ) {</pre>
                                imin=j;
                          }
                          t = A[i];
                          A[i] = A[imin];
                          A[imin] = t;
             }
      // kopiram sortirano polje u vektor
             for( i=0 ; i<n ; i++ ) {
                   V.push back( A[i] );
      }
```

```
void StringStog::push(const string& str) {
            m stog.push back(str);
      }
      void StringStog::pop(string& str) {
            if(m_stog.size() > 0) {
                  str = m_stog.back();
                  m_stog.pop_back();
             }
      }
      bool StringStog::operator ==( StringStog& temp) {
            if( temp.m stog.size() != m stog.size() ) {
                   return false;
            for( int i = 0; i < temp.size() ; i++ ) {</pre>
                   if( temp.m stog[i] != m stog[i] ) {
                         return false;
            return true;
      }
97)
      int main() {
            StringStog a;
            string s;
            cout << "Unesite proizvoljan broj stringova zaključno sa
                   stringom kraj:" << endl;</pre>
            cin >> s;
            while( s != "kraj" ) {
                   a.push(s);
                   cin >> s;
            if(a.size() == 0) {
                   cout << "prazan" << endl;</pre>
            } else {
                   cout << a.size() << endl;</pre>
                   for( int i = 0; a.size() > 0; i++) {
                         a.pop(s);
                         cout << s << endl;</pre>
                   }
            return 0;
      }
98)
      void SortStringStog(StringStog &s) {
            string tmp;
            int imin;
            for (int i = 0; i < s.size() - 1; i++) {
                   imin = i;
                   for (int j = i + 1; j < s.size(); j++){
                         if (s.m stog[i] < s.m stog[j]) {</pre>
                               tmp = s.m stog[i];
```

```
s.m_stog[i] = s.m_stog[j];
                               s.m stog[j] = tmp;
                         }
                  }
            }
      }
99)
      void RedStringova::put(const string& str) {
            m red.push back(str);
      }
      void RedStringova::remove() {
            if( !m red.empty() ) {
                  m red.erase( m red.begin() );
            }
      }
      string RedStringova::get() {
            if( !m red.empty() ) {
                  return m red[0];
            }
            return "";
      }
100)
      RedStringova rs;
      string s;
      cout << "Unesite proizvoljan broj stringova, zaključno sa praznim</pre>
      stringom." << endl;</pre>
      cin >> s;
      while( s != "kraj" ) {
            rs.put(s);
            cin >> s;
      if( rs.empty() ) {
            cout << "nije izvršen unos" << endl;</pre>
      } else {
            while( !rs.empty() ) {
                  cout << rs.get() << endl;</pre>
                  rs.remove();
            }
      }
101)
      void ReverseVector(vector<int>& v) {
            int temp;
            int i;
            for( i = 0; i < v.size()/2; i++) {
                   temp = v[i];
                  v[i] = v[v.size()-i-1];
                  v[v.size()-i-1] = temp;
            }
      }
```

```
102)
      template <class T> void ReverseArray( T a[], int n ) {
            T temp;
            int i;
            for(i = 0; i < n/2; i++) {
                  temp = a[i];
                  a[i] = a[n-i-1];
                  a[n-i-1] = temp;
            }
      }
103)
      template <class T> vector<T> FormirajVektorBezDuplikata(const
      vector<T> V) {
            int i, j;
            vector<T> tempV;
            bool found = false;
            for (i = 0; i < V.size(); i++) {
                  for (j = 0; j < tempV.size(); j++) {</pre>
                        if (V[i] == tempV[j]) {
                              found = true;
                              break;
                        }
                  if (!found) {
                        tempV.push back(V[i]);
                  }
                  else {
                        found = false;
            }
            return tempV;
      }
104)
      int OcjenaUcenika(const vector<CUcenik>& spisak, const string& ime) {
      // u funkciju saljemo vektor te string preko reference
      // PRED: spisak sadrži podatke o ucenicima
      // argumenti: spisak - sadrži vektor podataka o ucenicima
                    ime - ime i prezime studenta kojem se traži ocjena
      //
      // POST: funkcija vraća ocjenu studenta, ukoliko se ime nalazi
               u vektoru spisak, a ako ga nema funkcija vraća 0
            for( unsigned int i = 0 ; i < spisak.size() ; i++ ) {</pre>
                  if( spisak[i].GetIme() == ime ) {
                        return spisak[i].GetOcjena();
                  }
            return 0;
      }
```